

LANŠTORFSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad Ladaná

Září 2023

Ladenská chasa ve spolupráci s obcí Ladaná
vás srdečně zvou na

krojované
*Hody
a
Hodky*
v Ladané

hody 16.-17.9.
hodky 23.9.

vstup 150,-
k tanci i poslechu bude hrát DH Pivoňka

Z OBSAHU

- Dění v obci
- Mapování nářečí pro příští generace
- Výpisy ze zasedání zastupitelstva
- Nový svatý Ján
- Školní okénko
- Cizí slova
- Sociální okénko
- Společenská kronika

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,
už je zas „před hody“. Nikdo nemá na nic čas, všichni uklízí, opravují, vylepšují a chystají se na návštěvy příbuzných a přátel. Toto bláznění zastaví až hodový víkend s hodovým průvodem a návštěvou kolotočů. Pro každého znamenají hody něco jiného. Pro někoho velký stres a starost, pro jiného pohodička, zábava, jídlo a pití. Myslím si, že bychom se měli držet spíš toho druhého a hody si užít podle libosti. Věřím, že chasa a stárci jsou již nachystaní, aby dopadlo vše dobře a abychom prožili všichni příjemný hodový čas.

Nepříjemnou překážkou v dopravě hodových návštěvníků, jídla a pití bude uzavírka cesty k nádraží, kde bude probíhat oprava a pokládka nového povrchu. Toto není akce obce a bohužel se nedal termín posunout, protože již má SÚS JMK nasmlouvány stroje k realizaci. Musíme se na to podívat optimisticky – budeme mít konečně opravenou cestu k nádraží a snad nám nějaký pátek vydrží. Tak snad už jenom ten chodník k nádraží pro pěší. Bohužel toto není tak jednoduchá záležitost.

Od 4. září začala fungovat nová mateřská škola a vychytávají se drobné provozní problémy. Poděkování patří všem

zaměstnancům mateřské školy i obecním pracovníkům, kteří se v srpnu podíleli na stěhování a zařizování nové budovy.

Na budově sportovní haly dochází k opravě střechy, ono se to nezdá, ale už nám hala slouží téměř deset let, tak snad to bude do hodů hotové. Někteří si určitě všimli, že zmizelo zábradlí u haly. Bude namontováno nové, ale to se do hodů určitě nestihne.

Výstavba fotovoltaických elektráren se také blíží do finále. Obec získala dotaci 1,7 milionu korun na jejich instalaci. V tuto chvíli probíhá výběrové řízení na dodavatele.

Do budovy staré mateřské školy se nastěhovaly chilli papričky - tedy jejich zpracování a výroba pochutin. Možná ještě někteří z Vás netuší, že se v naší obci tyto papričky pěstují, a to ve fóliovnících na kraji obce.

Před třemi měsíci jsem občanům Ovčacek psala, aby vydrželi že jejich čas na připojení ke kanalizaci se blíží. Takže ulice je úspěšně zkolaudovaná a jednotlivé domy se mohou ke kanalizaci připojovat.

Jako pokaždé agituji za výsadbu listnatých stromů před domy, aby se ulice trochu zazelenaly. Nejvíce by to potřebo-

valy ulice Ořechová a Anenská. Pokud máte o výsadbu zájem, obraťte se na obecní úřad nebo přímo na pana Kučeru (ze sběrného dvora), kde se domluvíte na druhu stromu, který by Vám vyhovoval. Jako vždy platí, obec koupí strom, nebo na něj přispěje, a záživku obstará majitel domu.

Přeji Vám příjemný hodový čas, zvu Vás na Podzimní výlet na Znojensko a milovníky cestování v příštím roce na návštěvu srbského Bělehradu.

Hody nám přinesou už podzimní čas, sklizeň ze zahrádek, přípravu na topnou sezónu a někdo říká, „a už jsou tady Vánoce“.

Na závěr si dovolím myšlenku, kterou jsem našla na internetu a mohla by Vám pomoci překonat podzimní melancholii. „Odpověď na otázku, co tedy se sezónními depresemi dělali lidé před vynálezem antidepresiv, je více než jednoduchá: Nic. Nemedicalizovali přirozený stav – smutek přicházející s podzimem, s koncem vegetačního cyklu – a podzimní rozlady chápali jako zákonitou součást roku, jako pouhou reflexi všeobecného umírání, které příroda každý rok na podzim podstupuje.“

Priesterrathová Renáta, starostka obce

DĚNÍ V OBCI

ODPOLEDNE S NOVOU MATEŘSKOU ŠKOLOU

Prvního července byla pro zájemce o prohlídku otevřena nová mateřská škola. Současně bylo možno si prohlídnout budovu základní školy. Přišlo velké množství lidí, kteří se o nové i staré škole vyjadřovali pochvalně. Vystoupili malí tanečníci skupiny N.C.O.D., kterým také obě školy budou sloužit. Odpoledne zpestřila hudba country kapely Čtyřlístek a skupiny Apollo. Pro zájemce byla připravena projížďka v kočáře ta-

ženém dvěma koni z ranče pana Vlašice. Po celé odpoledne se mohli malé děti povozit na dětském kolotoči, o který byl velký zájem. Pro jedlíky bylo připraveno prasátko od Liborka. Zábava u sportovní haly probíhala až do pozdních večerních hodin.

NOVÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA V OBRAZECH

VELKÝ MEDER

26. srpna jsme ukončili letní prázdniny koupáním v termálních lázních Velký Meder. Vyrazily dva autobusy, z toho jeden dvouposchodový, protože nás bylo přes 100 osob. Počasí dopadlo

na jedničku a tentokrát jsme se zdrželi o hodinu déle do sedmé hodiny večerní. Na další koupačku si budeme muset počkat zase do konce května příštího roku.

MAPOVÁNÍ NÁŘEČÍ PRO PŘÍŠTÍ GENERACE

Ústav Jazyka českého AV ČR vypracoval projekt Mapování nářečí pro příští generace. Cílem tohoto projektu je zachycení nářečí, vytvoření dialektologické nářeční mapy a pořízení nahrávek pro nářeční fonotéku. Výstupem bude moderní interaktivní webová aplikace nebo služby využitelné širokou veřejností. Více informací naleznete na stránce: www.jamap.cz

Samotný výzkum řídí Mgr. Marta Šimečková Ph.D., která oslovila i naši obec,

resp. paní Mgr. Bohumilu Tesaříkovou s prosbou o vyhledání spoluobčanů aktivně užívajících nářečí a byli by ochotni se zúčastnit tohoto projektu. Naše obec se tedy přidala k ostatním obcím na Podluží a aktivně se výzkumu zúčastnili tito občané: paní Marie Sýkorová, paní Anna Pochylá a pan Miroslav Nešpor. Tímto bychom chtěli poděkovat těmto spoluobčanům za vstřícný přístup.

Martin Vlk

MAPUJEME NÁŘEČI PRO PŘÍŠTÍ GENERACE!

Co se chystá:
**NÁŘEČNÍ VÝZKUM V OBCÍCH JIHOVÝCHODNÍ MORAVY
V PRŮBĚHU ROKU 2023**
Kód:
Proč:
CHCEME ZDOKUMENTOVAT JAZYKOVÉ DĚDICTVÍ NAŠICH PŘEDKŮ

Kdo přijede: výzkumníci Akademie věd České republiky
Koho hledáme: nářeční mluvčí, ochotní popovídat si s námi
Výzkum probíhá formou přátelského rozhovoru, není se čeho bát!

Mluvíte nářečím? Pak hledáme právě vás!

Zapojte se do výzkumu, a pomozte tak zdokumentovat jazykové dědictví svých předků.

Hledáme mluvčí starší 60 let.

nejlépe starousedlíky a aktivní nositele dialektu, kteří by byli ochotni najít si čas popovídat si s námi.

Výzkum není žádné zkoušení,

probíhá formou rozhovoru na různá témata,

například jaké zvuky se ve vaší obci užívají,

co se dříve vařilo a pekló nebo jak se u vás říká pampeliška.

Je to u vás pampeliška, pampelica, plěška, plěšek, nebo mlíčák?

Chcete se zapojit do výzkumu? Pak se nám ozvěte.

Kontakt: Marta Šimečková, tel. +420 775 397 427, simeckova@ujccas.cz

Výzkumy jsou organizovány ve spolupráci s Muzejním spolkem Prusánky, z. s.

Pro více informací navštivte www.jamap.cz

VÝPISY ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Zasedání zastupitelstva č. 7/2023 se konalo 26. června 2023

Zastupitelstvo obce schválilo:

- Neschválilo záměr prodeje pozemku parc.č. 1081 v k.ú. Ladná
- Neschválilo pořízení změny Územního plánu Ladná na pozemku parc.č. 432 v k.ú. Ladná na návrh pana Michala Uhra
- Neschválilo pořízení změny Územního plánu Ladná na pozemku parc.č. 437/1 v k.ú. Ladná na návrh společnosti ŠTOLL, spol. s r.o.
- Neschválilo pořízení změny Územního plánu Ladná na pozemku parc.č. 436/1 v k.ú. Ladná na návrh společnosti GINGER SHOT, s.r.o.
- Smlouvu o bezúplatném převodu inženýrské sítě – vodovodu o délce 171 m na pozemcích parc.č. 954/1, 952/7 a 953/2 v k.ú. Ladná od pana Františka Prudíka
- Účetní závěrku příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Ladná s výsledkem hospodaření ve výši 238 770, 42 Kč a nařizuje převod výsledku hospodaření do rezervního fondu ZŠ a MŠ Ladná
- Účetní závěrku obce Ladná včetně výsledku hospodaření za

účetní období 2022 ve výši 9 614 248,46 Kč, sestavenou ke dni 31.12.2022

- Závěrečný účet obce Ladná za rok 2022 s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením obce s výhradou. Na profilu zadavatele nebyla uveřejněna smlouva na veřejnou zakázku. Vše již bylo napraveno.
- Udělení výjimky z nejnižšího počtu žáků základní školy na školní rok 2023/2024. Základní školu bude navštěvovat 54 žáků.
- Rozpočtové opatření č. 4/2023 s příjmy ve výši 0 Kč, výdaji ve výši 170 000 Kč a financováním ve výši -170 000 Kč
- Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce č. 7/2023 pro TJ Sokol Ladná na projekt „Dotace na opravu havarijního stavu střechy klubovny v areálu TJ Sokol Ladná z.s. – tenisový oddíl“ ve výši 35 000 Kč
- Vzalo na vědomí Zprávu z revize hospodaření za rok 2022 DSO Region Podluží

Zasedání zastupitelstva č. 8/2023 se konalo 10. srpna 2023

Zastupitelstvo obce schválilo:

- Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu JMK č. JMK081696/23/OŽP, Zvláštního účtu pro vodní hospodářství JMK, na akci „Ladná – napojení lokality Ovčáčky“ ve výši 1 838 400 Kč
- Rozpočtové opatření č. 5/2023 s příjmy ve výši 8 619 700 Kč, výdaji ve výši 2 060 000 Kč a financováním ve výši 6 559 700 Kč

- Smlouvu o zřízení věcného břemene s EG.D. a.s. na pozemku parc.č. 948/1 v k.ú. Ladná na akci „Ladná, Mlýnská, příp. NN, Janča RD 186“ za jednorázovou úplatou ve výši 2 000 Kč
- Záměr převodu pozemků parc.č. 1182/163, 1279/27, 1323/34, 1324/10, 1137/3, 1193/5, 1196/4, 1217, 1296/38, 1304/26, 1304/28, 1304/29, 1304/6, 1314/2, 1314/3, 1314/4, 1314/6,

1322/10, 1324/4, 1324/5, 1330/1, 1333/11, 1357/25, 1357/26, 1359/4, 321, 999, 955, 956, 957/2, 957/3, 1296/21, 1291/1, 947/27, 1134, 1177/2, 1180/4, 1182/275, 1182/278, 1193/3, 1202/3, 1280/12, 1280/3, 1280/8, 1319/3, 1323/28, 1324/4, 1324/5, 1325/24, 1328/15, 1330/1, 1330/12, 1323/19, 1325/35, 1331/35 a 1333/11 v k.ú. Ladná od ÚZSVM do majetku obce Ladná

OZNÁMENÍ OBECNÍHO ÚŘADU

Ceník pronájmu sportovní haly

	Den	1 h/kurt badminton	1h
Tělocvična	1 100,-	110,-	275,-
Foyer	550,-		
Kuchyň	550,-		
Celý objekt	2 200,-		

Sběrný dvůr v letním období

Upozorňujeme všechny občany, že v období letního času je sběrný dvůr otevřen ve středu v době od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu v době 9.00 – 11.00 hod. Na sběrném dvoře je třeba

dbát pokynů zaměstnanců obecního úřadu. **Na sběrném dvoře se odevzdává také tuk a olej v pet láhvích.** Děkujeme, že tuky nelijete do odpadu a kanalizace

PNEUMATIKY!! Na sběrném dvoře lze odevzdávat pneumatiky od osobních automobilů, a to za **poplatek 10 Kč za jednu pneumatiku.** Pneumatika musí být oddělená od disku. Disk patří k železu. Děkujeme

Ceník stavební suti na sběrném dvoře

Vzhledem k tomu, že občané mají velký zájem o likvidaci stavební suti na sběrném dvoře a obec není povinná tuto odbírat, zvolila kompromisní řešení a stavební suť je možno na sběrném dvoře uložit za poplatek, který stanovilo zastupitelstvo obce takto:

Vozík za auto	100 Kč
Kára	30 Kč
Kolečka	10 Kč

E-BOX na obecním úřadě

Do E-boxu na obecním úřadě můžete odkládat nefunkční drobné elektrozařízení, mobily, MP3, přehrávače, žehličky apod. a použité baterie.

Propagační materiály obce

Na obecním úřadě si můžete pro svoji potřebu zakoupit tyto propagační materiály:

Pexeso	15,-	pohlednice	6,-
Samolepka se znakem obce	15,-	mapa Břeclavsko	50,-
Oficiální mapa LVA	32,-	info brožurka Ladná	25,-
Pamětní mince	180,-	Cyklostezky	40,-
Sklenice	71,-	mapa Podluží	15,-
CD Lanštorfčani	150,-	Almanach školy	100,-
Výletní noviny	zdarma	propisovací tužka	25 Kč
Kniha Obec Ladná v proměnách času	250,-	tužka s obalem	30,-
Kniha o legionářích	250,-	odznak obce	46,-
Kniha Břeclavsko z nebe	250,-	čaj Pohodář Regionu Podluží	67,-
Almanach SDH	50,-	mapový průvodce Podluží	zdarma

Ceník inzerce v Lanštorfském zpravodaji

Strana A4	400 Kč
Strana A5	200 Kč
Strana A6	100 Kč

Krojované hody a hodky

Pořadatelem letošních hodů je ladenská chasa. Upozorníme všechny milovníky této tradiční akce, že se uskuteční v **sobotu 16. 9.** a v **neděli 17. 9.** Hodky v **sobotu 23.9.** Hrát bude dechová hudba Pivoňka.

Pro potěšení

V místním rozhlasě můžete nechat zahrát přání s písničkou. Je potřeba si nachystat text přání /k narozeninám, sňatku, ukončení školy atd./, píseň na CD a zaplatit poplatek 20 Kč. Pro informace o hlášení se obračejte na referentku obce paní Janu Balgovou na mail balgova@obecladna.cz, telefonu 519 324 502 nebo osobně na obecním úřadě.

SOCIÁLNÍ OKÉNKO – SLUŽBA OSOBNÍ ASISTENCE

V životě člověka přijdou chvíle, kdy už nedokáže zvládnout vše sám. Ať už se jedná o přípravu jídla nebo o cestu k lékaři, či později potíže se samoobsluhou, zejména v oblasti osobní hygieny či zajištění chodu domácnosti. Prvním řešením je vždy spolupráce s rodinou. Je ale jasné, že zejména tam, kde jsou členové domácnosti zároveň zaměstnaní a mají třeba ještě svoje malé děti, tak i když je vůle, nastávají okamžiky, kdy je současná péče o blízkého příbuzného komplikovaná, či dokonce nemožná.

V těchto případech stojí za zvážení, zda by nebylo lepší využít kvalifikované pomoci terénní sociální služby, což by usnadnilo život všem zúčastněným. Jak tomu, o koho se bude pečovat a může díky tomu co nejdéle zůstat ve svém přirozeném prostředí, na které je zvyklý, tak pečujícím, kterým se snižuje míra stresu způsobená přetlakem sociálních rolí – zaměstnanec, rodič, dítě, pečující...

Terénní služba osobní asistence je sociální službou dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách a je tím pádem zpoplatněna. Cena osobní asistence je stanovena dle § 5 odst. 2 vyhlášky 505/2006 Sb. a její maximální výše je tak v současné době zakotvena na 155 Kč za hodinu.

Co přesně tato služba obnáší a pro koho je určena?

Zejména lidem se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby:

seniorům se sníženou soběstačností
dospělým lidem se zdravotním postižením
lidem chronicky nemocným
lidem po úraze

Tato služba zahrnuje:

Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu - oblékání, přesuny (např. lůžko-vozik), úprava oděvu, vlasů, večerní ukládání aj.

Pomoc při osobní hygieně - mytí (včetně mytí na lůžku), koupání/sprchování dle individuálních podmínek, péče o ústa, oči, uši, přesuny na WC, střihání nehtů na rukou i nohou aj.

Pomoc při zajištění stravy - pomoc při přípravě stravy dle individuálních požadavků uživatele (snídaně, svačina, oběd, svačina, večere), podávání a porcování stravy, podávání stravy v obvyklém denním režimu uživatele ve formě dle zvyku uživatele (porcování na kousky, mletí, úprava kaše apod.), příprava a podání nápojů.

Pomoc při zajištění chodu domácnosti - zajištění a donáška malého nákupu, provedení běžného drobného denního úklidu (mytí nádobí, zametání, mytí podlahy, zalévání květin), praní prádla v domácnosti uživatele v automatické pračce, sušení prádla, žehlení. POZOR! Osobní asistence

neprovádí rozsáhlé generální úklidy domácnosti.

Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti - doprovod do školy, na kurzy, do spolků a zájmových aktivit. Pomoc při naplňování volného času dle individuálních přání- procházky, předčítání knih, drobné ruční práce, povídání a naslouchání...

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím - doprovod při zajišťování běžných věcí, doprovod na kulturní akce (např. koncerty, divadelní představení), doprovod na návštěvy rodiny, přátel...

Naplňování duchovních potřeb - doprovod do kostela a asistence během bohoslužeb, zprostředkování duchovní péče (návštěva kněze, kazatele, pastora v domácnosti), společná modlitba, předčítání z Bible

Nestyďte se o pomoc požádat, pokud jste se dostali do životní situace, která ji vyžaduje. Služba probíhá v domácím prostředí přímo u klienta.

Sociální okénko pro vás připravuje organizace Girasole, sdružení pro pomoc a rozvoj, z.s.

Mrštíkova 122/1, 693 01 Hustopeče, www.girasole.cz.

Pokud máte konkrétní dotazy, týkající se služby osobní asistence, kontaktujte:

tel.: 775 480 954, e-mail: hrazdirova@girasole.cz

ŠKOLNÍ OKÉNKO

Mateřská škola

V předešlém školním roce jsme se pohádkově rozloučily s našimi předškoláčky. Pohádková cesta prověřila naše rytíře a princezny v získaných dovednostech, děti poznávaly stejné symboly, sestavovaly obrázkový příběh, chodily na chůdách, vyhýbaly se překážkám, učily se číst v mapě, aby mohly najít tu správnou cestu, která je dovedla k sladkému pokladu.

Slavnostní rozloučení tradičně proběhlo za přítomnosti rodičů a prarodičů. Paní učitelka Eliška Nováková připravila s dětmi překvapení a naši předškoláči se rozloučili zatančením polonézy a písničkou. Poté je paní ředitelka pasovala na školáky a školačky. Tímto také chceme poděkovat paní kuchařkám za připravené vynikající občerstvení.

V letních horkých dnech jsme si užívali návštěvami bazénů u našich rodičů, za což jim velmi děkujeme. Děti, které navštěvovaly mateřskou školu o prázdninách se nenudíly a užívaly si čas plný her na školním dvorečku v bazénku hledáním diamantů, vodními stavbami z písku, tvořením nebo oblíbenými hrami.

Letošní konec školního roku se nesl v duchu loučení: rozloučili jsme se s našimi kolegyněmi paní učitelkou Ivetou Žákovou a paní učitelkou Marií Kobrovou, a také jsme opustili „starou budovu školky“. Stěhování bylo náročné, ale za pomoci a díky spolupráci obce, se vše zdárně přestěhovalo.

Nová mateřská škola má kapacitu 75 dětí. V tomto školním roce je zapsáno 51 dětí, které jsou rozděleny do tří tříd. Třída Motýlku je určena pro nejmladší děti od 2 do 3 let a na děti se zde bude těšit paní učitelka Bc. Zuzana Jankovičová a paní učitelka Sára Dvořáčková. Ve třídě Včelíček působí paní učitelka Veronika Sadílková a paní učitelka Hana Zoubková. Ve třídě Berušek je to paní učitelka Eliška Nováková a zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu paní Mgr. Petra Sauer Laubová. Jako školnice nám budou pomáhat paní Hana Příborská a Melissa Asturias.

Jako každý rok plánujeme spoustu akcí, divadel, exkurzí a projektových dnů. Rádi bychom uskutečnili podzimní tvoření s rodiči, chtěli bychom pokračovat ve spolupráci s Klubem seniorů a místní knihovnou a také se těšíme na výlety za hranice naší obce.

Prejeme všem dětem, aby se jim společně s námi v nové mateřské škole líbilo, a aby chodily do školky i ze školky s úsměvem.

Kolektiv MŠ

Základní škola

Letošní školní rok jsme zahájili v pondělí 4. září tradičně v předsálosti sportovní haly. Žáky, rodiče a zaměstnance školy přivítaly ředitelka školy a paní starostka. Obě popřály všem hodně školních úspěchů a paní starostka předala rodičům prvňáčků obálku s finančním obnosem k nákupu školních pomůcek a dětem malý dáreček. Děti přišly s dobrou náladou a natěšené na nový školní rok.

Po slavnostním zahájení se děti přesunuly do svých tříd. Na prvňáčky čekala nově vybavená třída, která vznikla v prostorech bývalé šatny. Třída je moderně vybavená včetně dotykového panelu, který bude sloužit k interaktivní výuce. Žáci si

vyzkoušeli sezení v lavici, seznámili se se třídou a jejich novou paní učitelkou Mgr. Barborou Meduňovou.

V letošním školním roce evidujeme na naší základní škole 55 žáků, kteří budou vyučováni v pěti třídách.

1. ročník 9 žáků, třídní učitelka Mgr. Barbora Meduňová
2. ročník 11 žáků, třídní učitelka Mgr. Lucie Bartošová
3. ročník 13 žáků, třídní učitelka Mgr. Pavlína Kolářová
4. ročník 15 žáků, třídní učitelka Mgr. Zlatka Floriánová
5. ročník 6 žáků, třídní učitelka Mgr. Petra Kosová

Tak jako v loňském školním roce tak i letos bude v provozu školní družina, a to ráno od 6.15 do 7.45 hodin a od 11.40 do 16.00 hodin. Školní družinu povede paní Marie Střelská. Na základní škole letos pracují také asistentky pedagoga, a to paní Bohumíra Mlátilíková a Petra Uhrová.

V letošním roce nás čeká bohatá nabídka zájmových kroužků: T-ball, folklorní (vhodné i pro chlapce), dřevařský, tvořivá dílna, sportovní, logické hry, keramika, flétničky...

Naším žáčkům přejeme pěkné známky, spoustu kamarádů, krásných zážitků ve škole a jenom úsměv na tváři.

Kolektiv ZŠ

Slovo ředitelky

Začátek školního roku 2023/2024 je ve znamení změn. První se týká změny sídla ZŠ a MŠ Ladná, příspěvková organizace v rejstříku škol a také v rejstříku obchodním, a to na ulici Masarykova 119/60. Mateřská škola není již na ulici Sportovní, ale adresa je Masarykova 535/59a, kde najdete i školní jídelnu.

Od 1.9.2023 vyučujeme na základní škole podle nově zpracovaného Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Ladná. V oblasti vzdělávání na 1. stupni dochází ke změnám ve výuce informatiky, kdy tento předmět je povinným předmětem již od čtvrtého ročníku a dále jsou nově zavedeny digitální kompetence. Ke změnám dochází také ve výuce plavání, kdy plavecký výcvik je nově jako povinný zařazen pouze ve druhém a třetím ročníku.

Ke změnám došlo také v samotné budově základní školy. Byla nově vybudována další učebna pro naše prvňáčky, která je účel-

ně vybavena moderním nábytkem a také dotykovým panelem s počítačem. Šatna, která byla původně zde v této místnosti, byla přemístěna do prostor školních chodeb. Žáci čtvrtého a pátého ročníku mají možnost využívat skříňky v šatnách sportovní haly.

Změnil se také počet zaměstnanců naší školy. V současné době je obsazeno v ZŠ a MŠ Ladná 23 pracovních pozic – 12 učitelů, 1 vychovatelka ŠD, 3 asistentky pedagoga, 4 nepedagogičtí pracovníci (školnice, uklízečka) a 3 kuchařky.

Na nový školní rok jsme tedy připraveni a můžeme začít. Všem zaměstnancům mateřské i základní školy poděkovat za přípravu zahájení nového školního roku a popřát pevné zdraví, hodně osobních i pracovních úspěchů. Naším dětem a žákům mnoho štěstí a samé jedničky.

Mgr. Jana Mrázová

**pro děti od
6 let**

**MLADÍ HASIČI
LADNÁ**

KROUŽEK MLADÝCH HASIČŮ

přijď se za námi podívat na trénink
každé úterý od **17:00 do 18:00**

V teplých dnech nás najdete na fotbalovém
hráště a v studených a sychravých dnech na
hasičské zbrojnici.

**Kontakt: Rostislav Střelský / 775 056 800 /
rostislav.strelsky@seznam.cz**

ZŠ a MŠ Ladná

Hledáme vedoucí
zájmových kroužků pro ZŠ

Angličtina PC hry

Vhodné pro studenty od 18-ti let nebo
maminky na RD.

Kontakt: 725 776 449 nebo
na e-mail: reditelka@zsamladna.cz

SLOVÁCKÉ SDRUŽENÍ LADNÁ LANŠTORFČANĚ

Končí nám prázdniny, čas odpočinku a dětem a vnoučkům opět začíná školní rok. Pro nás byla tato doba velmi plodná.

24.6.2023 – jsme zazpívali na zahájení Vernisáže Zámeckých radostí na nádvoří zámku Valtice, kde vystavovali svá umělecká díla Radek Andrlé (Praha), Jaromír Gargulák (Brno), Ivan Hodonský (Břeclav), Jaroslav Homola (Ždánice), Radka Linhartová (Brno), Rostislav Pospíšil (Brno), Veronika

Vernisáž Libora Vymyslického

Zámek Valtice

Předhodovní zpívání ve Valticích

Předhodovní zpívání Moravská Nová Ves

Vernisáž Libora Vymyslického

Otevřené sklepy Přebuz

a Béla Remákovi (Valtice), Karel Rossi (Brno) a Libor Vymyslický (Ladná). Odměnou nám nebyl jen potlesk posluchačů, ale i prohlídka Valtického zámku.

8.7.2023 – proběhla vydařená akce Otevřené sklepy Přítluky a jejich výborná vína. Navštívili jsme celkem 14 sklepů.

15.7.2023 – jsme přijali pozvání našich kamarádů z Valtic na jejich Předhodovní zpívání. Spolu s námi zde vystupovalo několik dalších sborů. Hudební doprovod zajistila CM Jožky Imricha.

12.8.2023 – Již po 15. jsme zpívali na Svatovavřínecké slavnosti v Zaječí. Tentokrát nás doplňovala CM Kamenica z Hlohovce, kde hraje také letošní Stárek Podluží Karel Vlašic.

1.9.2023 – začátek září patřil opět tradiční Miss Burčák ve Valtickém Podzemí. Obohatili jsme lidovými písničkami jednotlivé soutěžní disciplíny.

Nyní se chystáme na Slavnosti vína v Uherském Hradišti, které se uskuteční 9.9.2023. Budeme zde reprezentovat Podluží.

Závěrem bych Vás rád pozval na Předhodovní zpívání k nám do Ladné, které se bude konat pátek 15.9.2023 v 19:00 ve sportovní hale. Kromě našeho sboru Lanštorfčanů zde vystoupí mužské sbory z Kunovic, Moravské Nové Vsi, Valtic a ženský sbor z Bulhar. Dále se představí místní zpěvačky Berušky z I/jihu. Hudební doprovod zajistí CM Lusk z Moravské Nové Vsi.

Zpracoval: Martin Vlk

Vernisáž Libora Vymyslického

Otevřené sklepy Přítluky

Svatovavřínecká slavnost v Zaječí

SDH LADNÁ

Mladí hasiči – dorost

Prázdniny nám sice končí, ale aktivity ladenských hasičů pokračují i během nich. Nejdříve si však připomeňme období posledního měsíce před prázdninami. Hned týden po ladenských závodech se konaly premiérové závody v Brumovicích, kde závodili i ladenští mladí hasiči. Odměny pro všechny byly velmi příjemné, skvělá atmosféra závodů taky na jedničku, obzvlášť ty odměny si děti vychvalovaly. Neuteklo ani pár dní a byly tu závody ve Velkých Bílovicích, tedy hned "za rohem". V nich Ladná obsadila střed tabulky a děti se mohly začít připravovat na jejich poslední předprázdninové závody. Ke sklonku měsíce si totiž jely děti zazávodit až do daleké Nové Bránice. Změna prostředí a hlavně denní doby (závody byly noční dětem hodně prospěla a namotivovala na další závody. Ty se budou konat až po prázdninách a to ve Vlasaticích. Jak

Poštorná 2.místo

již bylo zmíněno v minulém článku, i dorostenci začali plnit svou činnost a aktivně se připravovat na závody v Břeclavské hasičské lize, zkráceně BHL. Přestože se neúčastnili všech závodů ligy, stihli si udělat solidní renomé nevyzpytatelného týmu. Na jejich prvních závodech 24.6. v Moutnicích velmi nečekaně skončili na druhém místě, hned za favority turnaje. Stejnou parádu dokázali předvést i o několik týdnů později 12.8. v Poštorné, kde urvali opět druhé místo. Poslední závody dorostenců a zároveň poslední závody turnaje se již tradičně konaly v Dubňanech. Tady se dorostenci i přes drobné potíže umístili na pátém místě a tak se v celkovém hodnocení BHL po součtu bodů umístili na 7. místě. Na začátku září si zázavodili ještě v Lysicích, na místní lize v okrese Blansko a tím jejich prázdninová aktivita letos končí. Do příštího roku je třeba jako vždy trénovat, to snad nebude velký problém a zase se popereme o vysoké příčky v tabulce.

Do hasičského kroužku nabíráme děti od 6-15 let. V případě zájmu nás můžete navštívit každé úterý od 16:00 do 17:30 v hasičce nebo na fotbalovém hřišti, nebo nás kontaktovat na:

Email: sdh.ladna@seznam.cz

Mladihasici.sdh.ladna@seznam.cz

Tel: 775 887 906

Vedoucí mládeže, Petr Julínek
a Vojtěch Julínek

Poštorná

Bránice

Moutnice 2.místo

Poštorná

Moutnice

N.C.O.D.

Nový školní rok je tu, jde se tančit a cvičit

Taneční studio N.C.O.D. z.s. srdečně zve malé i velké na pravidelné taneční lekce ve středu 17:00 – 18:00. Začínáme 13. září 2023 a moc se těšíme. Od září do prosince se budeme učit nové tanečky, které předvedeme na závěrečném představení celého studia, které se koná opět v Ladné. Zapište si termín do diáře: 9. prosince 2023. Od ledna do června pak trénujeme choreografie nové na závěrečné představení 15. června 2024.

Na jarní prázdniny opět plánujeme zimní soustředění, kde se mimo tance také rádně vyblbneme na sněhu. Účastnit se mohou jak jednotlivci, tak celé rodiny, a užít si lyžování a zároveň doprovodný program denní i večerní.

V létě nás čekají příměstské tábory a letní soustředění.

Termíny táborových akcí:

- Zimní soustředění 4.2. – 10.2.2024
- Letní soustředění 21.7. – 28.7.2024
- Příměstský tábor červenec 8.7. – 12.7.2024
- Příměstský tábor srpen 5.8. – 9.8.2024

Na střeďeční taneční tréninky navazuje „cvičí“ aneb BUĎ FIT. Hlavní náplní je zpevnit celé tělo a dostat se do kondice. Nemusíte se bát přijít, i když jste s pohybem na začátku. Všichni jedeme dle svých sil a možností. Účinky jdou brzy cítit. Budete překvapeni, jak cviky, které byly na začátku obtížné, jsou po čase lehčí a lehčí. Přijďte se odreagovat každou středu 18:00 – 19:00.

Moc se na všechny těšíme

Za celý tým Lenka Žůrková,
tel: 723 665 935, ncod.cz

Z KOSTELA SVATÉHO ARCHANDĚLA MICHAELA

Prázdniny a dovolené končí, začíná nový školní rok. Je období sklizně úrody, dozrává ovoce, příroda se začíná barvit do podzimních barev. Do konce letošního roku nás čeká více událostí než o prázdninách.

Ohlédneme se za volnými dny o prázdninách, které začínaly cyrilometodějskými poutěmi, zvláště na území Moravy, kam přišli věrozvěstové sv. Cyril a Metoděj. I v naší farnosti se traduje toto místo. V Podivíně je kaplička Cyrillka, kde se každoročně koná pouť. Lidé putují i na jiná poutní např. Mariánská místa, u nás či v zahraničí. V našem kostele kolem 17. července má svátek spolupatron našeho kostela blahoslavený Petr Pavel Gojdič – slovenský mučedník, jehož ostatky máme v našem kostele v oltáři. V neděli nejbliže 17.7. máme kostel otevřen s komentovanými prohlídkami. Letos po ukončení restaurátorských prací se přišlo podívat několik rodin i jednotlivců.

Byly k vidění i kněžská roucha, ve kterých se sloužily bohoslužby před 100 lety. Během prázdnin se v našem kostele zastavilo mnoho turistů, někteří náhodně, někteří měli zastavení a prohlídku v plánu. Navštívili nás senioři z Mikulova, kteří byli mile překvapeni. Vždy je překvapeno mnoho turistů, kteří vstoupí do našeho kostela. Nečekanou návštěvou v podvečer dne 14. srpna nás navštívil nitranský pan biskup se svými přáteli, kteří na kolech projížděli naší obcí, tak jako mnoho jiných cyklistů. Každým rokem bývám svědkem a průvodcem takových nečekaných a milých návštěv našeho kostela. Turistů, kteří se zastaví je stále dost a bývají mile překvapeni.

Na konci prázdnin v posledním týdnu jsme se rozloučili se dvěma našimi spoluobčankami. V úterý 29. srpna jsme se při mši svaté a pohřebních obřadech rozloučili s paní Antonií Maďeryčovou - „s Toničkou“ – která toužila odejít za svým dvoj-

četem – Mařenkou – k Pánu i přesto, že velmi milovala svého manžela a svou rodinu. V pátek jsme se rozloučili při pohřebních obřadech s paní Olgou Kališovou. S oběma se přišli do kostela rozloučit jejich příbuzní a známí, ti, kdo je měli rádi.

Každoročně na začátku školního roku vyprošujeme Boží požehnání a Boží ochranu školním dětem. Událo se tak i při mši svaté v neděli 3. září, která byla obětována za školáky i jejich rodiče.

16. a 17. září budeme slavit hody. Slavnostní mše svatá za farníky a na poděkování za letošní úrodu budeme slavit v neděli 17. září, v 9.30 hod. V sobotu a v neděli odpoledne bude kostel vždy asi na hodinu otevřen. V pondělí na hody bývá už tradičně sloužena mše svatá za zemřelé farníky – v 18 hodin. V neděli 24. září bude slavena mše svatá v 9.30 hod. z liturgie za patronu našeho kostela sv. archanděla Michaela, tedy slavnostní mše svatá.

Před 100 lety se narodil 7. října mons. Karel Onuca, dlouholetý farář naší farnosti. Za svou službu Bohu a církvi v těžké době totality byl v roce 2000 odměněn papežským „Kaplanem Jeho svatosti“ – s titulem Monsignor. Vyznamenání převzal z rukou biskupa mons. Vojtěcha Cikrleho v katedrále v Brně na Petrově. Byli jsme u tohoto ocenění. Na věčnost odešel 9. prosince 2007. Jeho tělo je uloženo v rodinném hrobě na hřbitově v Podivíně. Svůj život po těžké nemoci dožil u paní Anny Mlátilíkové a její rodiny v Ladané.

„V měsíci říjnu proběhne pravděpodobně charitní sbírka oblečení. Vše bude včas oznámeno.“

Listopad měsíc dušičkový, kdy více než kdy jindy vzpomínáme na naše nejdraší.

1.11. Slavnost všech svatých, mše svatá bude za všechny živé i zemřelé kněze v 17 hodin

2.11. Památka všech zemřelých – mše svatá za všechny zemřelé v 17 hodin

Pobožnost za zemřelé na místním hřbitově bude včas oznámena. V měsíci listopadu slavíme v našem kostele velkou slav-

nost. Náš kostel byl 9.11.2014 slavnostně vysvěcen brněnským biskupem mons. Vojtěchem Cikrlem. Toto významné výročí si připomeneme a oslavíme mší svatou v neděli 12.11. Někde se slaví hody.

26.11. o Slavnosti Ježíše Krista Krále bude už tradičně slavena mše svatá za letošní jubilanty. Přijďte poděkovat za dar svého života – 50, 60, 70, 80, 90 a další požehnaná léta.

V prosinci začíná doba adventní, doba přípravy a očekávání za vánoční svátky. O první neděli adventní budou požehnány při svaté adventní věnečky.

V měsíci prosinci bude v naší farnosti putovní socha P.Marie Fatimské.

24.12. je letos poslední adventní neděle a zároveň vstupujeme do vánočních svátků, začíná svatvečer Narození Páně, svátky narození malého Božího dítěte Ježíše. Svátky lásky, radosti, svátky rodin, a zvláště svátky dětí. Bůh se nám dává v malém nevinném dítěti. Přesný rozpis bohoslužeb zatím není, ale určitě bude na nástěnce u obchodu, už nyní jste srdečně zváni na bohoslužby nejen o svátcích, ale i o nedělích či ve všední den. Načerpáte zde klid a mír v srdci a duši. Mše svaté o nedělích bývají slouženy v 9.30 hod. a v pátek nyní v 17 hodin – se změnou času v 17 hodin.

Mám ještě prosbu, popřemýšlejte, zda byste se po svátcích, kdy opadne radost a nadšení z dárků a začne každodenní život, neudělali radost i těm, kdo žijí v chudobě, bídě a strádání a připojili se jako koledníci Tříkrálové charitní sbírky. Do vánočních svátků bychom potřebovali vědět, kdo se do koledování zapojí. Není to žádná ostuda jít koledovat, ale radost že, mohu učinit radost i jiným. Za dárek od Mikuláše se také nestydíme a přijmeme jej s radostí. Díky Vám, kdo se pro tuto službu koledníka rozhodnete, jsou třeba i vedoucí skupinek.

Přejí Vám krásné podzimní a hodovní dny a radostnou přípravu na dobu adventní a vánoční. Ať láska a mír vládne v našich srdcích i ve světě.

Ludmila Střelská

PŘÍSPĚVKY ČTENÁŘŮ

Cizí slova v našich písních

*Ja, vy moji rodičové,
chceli ste mňa knazem byt
Ej, už mně dali v městě Kroměříži
kanonýrské šaty šit*

Mohlo by se zdát, že v textu výše citované písničky by se mělo zpívat spíše *kanovnícké* nikoliv *kanonýrské* šaty. Kanonýrské šaty lze chápat jako uniformu kanonýra, tj. dělostřelce, zatímco kanovnícké šaty jako oděv kanovníka. Ono zkomolení či přesněji řečeno záměna dvou (cizích) slov mělo zřejmě zdůraznit lidovost písně. Užité slovo je zároveň odkazem na vojsko¹.

Podobnost obou přídavných jmen – *kanonýrský* a *kanovnícký* – ale nebude tak náhodná, jak by se mohlo na první pohled či poslech zdát. Italské *cannone* je tzv. *augmentativum*² od slova *canna* (rákos, třtina) znamená nějakou velkou dutou trubku či dutý válec. Souvislost s dělem je tak naprosto zřejmá³.

- 1 Vojenský charakter písničky potvrzuje i fakt, že se jedná o verbuňk.
- 2 slovo zvětšitelé, v češtině např. písisko (velký pes), nosan (velký nos), chlapisko (velký/vysoký/silný chlap) apod.
- 3 Na rozdíl od kanónů, určených k přímé palbě, je houfnice určena k palbě

Odvozené adjektivum⁴ *canonico*⁵ – *kanonický* má pak význam: pravidelný, přímý, rovný, nepokroucený (i morálně) a tedy legitimní, odpovídající řádu či zavedenému pořádku. Kánon v tomto smyslu a v této souvislosti je tedy jakési pevně stanovené pravidlo, předpis, norma, dogma nebo souhrn směrnic; soubor

nepřímé (tj. po balistické křivce). Další detailnější rozbor rozdílu mezi kánodem a houfnicí by již přesahoval rámec této úvahy.

S výše uvedeným může souviset i slovo kánoe. První lodě tohoto typu se zřejmě vyráběly z nějakého rákosu, třtiny či dutého bambusu.

4 přídavné jméno

5 Pravopis se zdvojeným nebo nezdvženým n kolísá.

spisů uznaných církví za pravé⁶.

Odvozené substantivum⁷ *kanovník*, který někdy bývá označován také jako kapitulár, je kněz, jenž je členem katedrální kapituly. Kapitula je společenství kněží konkrétní církve, jejichž úkolem je vykonávat slavnostní bohoslužby v katedrálním kostele. Z českých dějin je známá např. vyšehradská kapitula.

Vedle záměny zdánlivě nesouvisejících slov je ale text výše citované písničky zajímavý i syntaxí⁸ druhého verše (první sloky): „...chceli ste mňa kňazem byt ...“. Tato podivná větná konstrukce je sice rodilému mluvčímu srozumitelná, ale působí dojmem, jako by ji vytvořil nějaký cizinec⁹. Z cizinců, pokud je lze takto, zvláště historicky, nazvat, máme nejbližší ke Slovákům a možná se nám hned vybaví jedna podobně „syntakticky nestandardní“ slovenská věta: „Ja som neni za.“ Celé by to do sebe zapadalo, totiž významově by to na sebe („logicky“) navazovalo: „...chceli ste mňa kňazem byt, (ale) ja so neni za“. Výraz neni se ve slovenštině považuje za tzv. substandardní, tj. nespisovný. To by ale v daném případě nevadilo, protože lidové písně všech národů všude na světě jsou plné nestandardních, nebo chcete-li substandardních, odchylek od kodifikovaného jazyka daného národa.

Pokud bychom připustili, že se jedná o tzv. *interferenci*¹⁰, pak druhou možností, která se nabízí, je vliv němčiny. V tomto případě se ale v němčině nedá použít tzv. infinitivní vazba a nelze říct: „Meine Eltern, ihr wolltet mich Priester zu sein.“ Správně je buď „Meine Eltern, ihr wolltet, dass ich zum Priester werde.“ nebo kratší varianta (bez se členem splynuté předložky): „Meine Eltern, ihr wolltet, dass ich Priester werde.“, čili pomocí vedlejší věty s vyčásovaným slovesem.

Dokonce ani v italštině se nedá říct: „Genitori miei mi volevate di esser prete.“ A to jazyky, jejichž gramatika docela přísně dbá na dodržování časové souslednosti (mezi něž italština, stejně jako ostatní románské jazyky, patří¹¹) skýtají, podobně jako němčina, možnosti tzv. *infinitivních vazeb* pro zjednodušení konstrukce věty. Jediná správná varianta by v tomto případě byla: „Genitori miei, volevate che mi facessi prete.“ Byl by použit tzv. konjunktiv¹² imperfekta – gramatický jev, který čeština (a jiné slovanské jazyky) nejenže nepoužívá, ale de facto vůbec nezná.

Vyloučíme-li němčinu, potažmo všechny germánské jazyky, a italštinu a s ní i ostatní románské jazyky, čili všechny kontinentální jazyky¹³, pak zbývá jen angličtina, kde by se snad „My parents, you wanted me to be priest.“ dalo říct (a bylo by správně pochopeno).

Hypotéza, že by se mohlo jednat o interferenci, tj. vliv nějakého cizího jazyka, ovšem dostává jednu zásadní trhlinu. V onom verši je totiž z pohledu „vyšší“ spisovné češtiny správně použit instrumentál, tj. 7. pád, nikoliv nominativ, tj. 1. pád - *být knězem* nikoliv *být kněz*. Spisovná čeština totiž rozlišuje, zda jde o roli, funkci či vlastnost (postupně / časem) nabytou nebo získanou již

při narození. Proto říkáme např. *Hugo je můj bratr* nikoliv *Hugo je můj bratrem*. Stal se totiž mým bratrem již v okamžiku, kdy se narodil¹⁴.

Na druhé straně bychom ale měli říkat např. *Quido je velitelem dělostřelecké baterie*, nikoliv *Quido je velitel dělostřelecké baterie* (abychom zůstali u té vojenské tematiky, konkrétně u artilerie), protože Quido se jako velitel nenarodil, ale postupně / časem se jím stal. Podobně bychom měli říkat třeba, že *pan XY je odborníkem na folklór*, nikoliv *pan XY je odborník na folklór*, protože odborníkem (v jakémkoliv oboru) se člověk nerodí, ale postupně / časem se jím stává – soustavným, dlouhodobým, systematickým studiem, prací, bádáním, praxí, získanými zkušenostmi, příp. experimentováním apod¹⁵.

V hovorové češtině se tento jev, tato *nuance*¹⁶, běžně nerozlišuje ani mezi rodilými mluvčími. Pro cizince je jeho zvládnutí podobně obtížné, jako např. rozlišování užití vidu dokonavého a nedokonavého. Když uvážíme, že zvládnutí rozlišování vhodnosti užití 1. a 7. pádu patří k poněkud okrajovým, méně důležitým disciplínám zvládnutí češtiny (nejen jako cizího jazyka) pak je poněkud zvláštní či podivné, že autor verše „... *chceli ste mňa kňazem byt ...*“ zvládl tento jev a nezvládl základní disciplínu syntaxe a časování sloves.

Jako jediné vysvětlení záměny šatů kanonýrských za kanovnícké se tak nabízí, že autorem textu není cizinec, ale český rodilý mluvčí a jedná se o tzv. básnickou licenci¹⁷.

Ale je tu ještě jedna hypotéza, která vrhá vše výše napsané někam na smetiště sice možná sofistikovaných a logických úsudků, ale zároveň úsudků, které vznikly na základě nepochopení výchozí situace a následně celého kontextu. Z první sloky písničky se zdá, že rodiče tlačili svého syna proti jeho vůli, aby se stal knězem a rovnou mu nechali šít oděv náležející posluchači kněžského semináře, tj. bohoslovci. Narážka na kanovnícké šaty, od studenta bohosloví je ke kanovníkovi ještě poměrně hodně daleko, je jaksí intuitivně chápána jako jistá nadsázka.

Jenže druhá sloka stejně písně vnáší do této problematiky úplně jiné světlo, a sice že daný mládenec nesplnil přání rodičů, aby se stal knězem, a tudíž teď musí namísto bohosloveckých šatů nosit uniformu dělostřelce¹⁸.

Pojďme se tedy raději poté, co byla zbořena hypotéza o zá-

14 Aplikování tohoto gramaticky-stylistického pravidla by ovšem bylo sporné v případě, že by Hugo byl můj starší bratr (nebo mým starším bratrem?), protože by se mým bratrem nestal hned při svém narození, ale sociální statut a roli bratra by nabyl až později při mém narození.

15 Albert Einstein údajně kdysi řekl: „Jestliže někdo věnuje studiu nějakého oboru pouhých 15 minut denně, za rok se stane odborníkem. A za pět let může být odborníkem na národní úrovni.“ (If a person studies a subject for just 15 minutes a day in a year he will be an expert, and in five years he may be a national expert.) Tento výrok sice motivuje začátečníky k vytrvalosti, na druhé straně dodává přílišné sebevědomí některým samorostům a samozvaným odborníkům.

Americkému spisovateli, nositeli Pulitzerovy ceny a Nobelovy ceny za literaturu, Johnu Steinbeckovi bývá připisován výrok: „Odborníci se vždy zlobí, když laika napadne něco, co je by nikdy nenapadlo.“ Znalci Steinbeckova díla se ale shodují, že něco takového Steinbeck nikdy nevyřekl, nebo přinejmenším nenapsal. Další otázkou zůstává, zda je vůbec něco takového (aby laika napadlo něco, co by odborníka nikdy nenapadlo) vůbec možné a zda onen výrok, ať už je jeho autorem kdokoliv, nechce říct: „Odborníci se vždy zlobí, když laik (s naivním pocitem, že řekl něco geniálního) plácne nějakou hloupost.“

16 jemný rozdíl, odstín, malá odlišnost

17 O básnické licenci byla řeč hned v první úvaze ze září roku 2011 („... a já sa dobře mám a já ťa vychovám“). Podobně o používání cizích slov pojednávala úvaha ze září roku 2016 (O subsidiaritě).

18 Z toho plyne poučení pro interprety lidových písní, že by měli na svých veřejných vystoupeních zpívat vždy všechny sloky interpretovaných písní (a písničky nezkracovat, aby jejich poslech nebyl pro publikum nudný), aby nedocházelo k nějakým nedorozuměním a nepochopením textu.

6 Mimochodem, prohlášení za někoho za svatého, máme pro to hezké české kompozitum svatořečení, se nazývá *kanonizace*.

7 podstatné jméno

8 syntax - slovosled

9 Podobně srozumitelná je rodilému mluvčímu věta Už je slunko z tej hory ven, tj. slunce vyšlo zpoza hory. Historickému vývoji geocentrického a heliocentrického pohledu na svět byla věnována úvaha ze září roku 2021 (O astronomii).

10 interference - vliv / ovlivnění cizím jazykem; v lingvistice se tak označuje jev, kdy cizinec vkládá do cizího jazyka prvky (ať už se jedná o gramatiku, slovní zásobu, nebo třeba výslovnost) jiného, zpravidla svého mateřského jazyka; např. motýle je standardní / spisovný tvar množného čísla od slova motýl (pouze) ve slovenštině, v češtině je správný tvar motýli, příp. motýlové (podle vzoru pán - páni / pánové)

11 Němčina je v tomto ohledu podstatně benevolentnější.

12 konjunktiv - slovesný způsob vyjadřující vztah závislosti

13 Zda by se mohlo jednat o vliv maďarštiny, přesněji řečeno gramatiky maďarského jazyka, autor této úvahy bohužel nedovede posoudit.

měrně záměně dvou cizích slov za účelem podtrhnutí lidovosti textu, podívat na jiné příklady výskytu cizích slov v textech moravských lidových písní, které se ovšem opět týkají vojenské tematiky. A opět pochází z latiny či obecněji z románského prostředí a nikoliv, oproti očekávání, z němčiny (a tudíž germánského jazykového prostředí). Jde o slova *asentýrka* a *ekzecírka*. Postupně si obě slova podrobněji proberme.

Zkomolené slovo *asentýrka* bude nejspíš pocházet z latinského *absentia* – nepřítomnost (opak *praesentia* – přítomnost). Pravděpodobně jde o nástup vojska buď před bitvou, aby mělo velení přehled, kolik vojáků do bitvy nastoupí, a/nebo po bitvě, aby mělo velení přehled, kolik se jich nevrátilo. Prověřuje tedy, kdo je, nebo v tomto případě není, přítomen.

Podobně zkomolené slovo *ekzecírka* pravděpodobně pochází z latinského *execuo* (následovat, pronásledovat, sledovat). V angličtině má sloveso *execute sb* význam popraviti někoho a ve formálním užití *execute sth* znamená provést, uskutečnit, vykonat co, např. plán apod. Bude se tedy jednat o nějaký druh vojenské přehlídky.

Uživatelé operačního systému Windows nepochybně přinejmenším tuší, že se stejným latinským základem souvisí i „nebezpečná“¹⁹ koncovka *.exe* označující soubory se spustitelným, tedy něco vykonávajícím, programem pro systém Windows.

Některé „pokročilé“ učebnice angličtiny, které upozorňují na tzv. *false friends* (idiom označující slova stejná nebo velmi po-

dobná slovům v jiném jazyce, ovšem mající v obou jazycích jiný význam), mj. zmiňují, že v angličtině je *executor* vykonavatel závěti, zatímco exekutor (tj. ten, kdo zabavuje majetek dlužníka) se anglicky řekne *distrainor*.

Možná není bez zajímavosti, že cizí slova vyskytující se v českých lidových písních nejsou z vojenského prostředí. Příkladem je třeba první sloka písničky *Když jsem já šel tou Putimskou bránou*, v níž volají dvě panenky na studenta, že je *premiant*²⁰.

Ve druhé sloce písničky *Široký, hluboký, ty vltavský tůně* zpívá jistý mládenec o tom, že měl nějakou panenku dvě léta a teď je po lásce veta. Tomuto mláďenci se zřejmě dostalo slušného vzdělání, s největší pravděpodobností v oblasti práva.

Slovní spojení právo veta má původ v latinském *veto* – zakázat. Jde o projev nesouhlasu, vznesení námítky; právo učinit neplatným nějaké rozhodnutí. Tam, kde při hlasování či jakémkoliv rozhodování platí právo veta, může jeden jediný hlasující (nebo spolurozhodující) způsobit zamítnutí nebo nepřijetí daného rozhodnutí. Právo veta tak dává neomezenou moc znemožnit přijetí jakékoliv změny a zároveň nedává možnost jakékoliv změny prosadit. Udržuje tedy tzv. *status quo*²¹. K zastavení jakéhokoliv dalšího rozvoje či vývoje tak stačí, aby jeden jediný hlasující nebo spolurozhodující vyslovil ve svém jazyce, svojí vlastní formulací, větu podobnou větě „Ja som neni za.“, respektive „Já jsem proti.“

Zdeněk Vrbík

19 Nebezpečné mohou být tyto soubory proto, že mohou obsahovat viry.

20 Kdo je to *premiant*, ví snad každý, i ten, kdo jím ve škole nebyl.

21 stav v daném okamžiku, stav neměnnosti

Společenská kronika

JUBILEA

Všem jubilantům přejeme vše nejlepší a mnoho zdraví do dalších let

červenec

- 80 let** Petrla Karel, ul. Masarykova
 Florusová Ludmila, ul. Masarykova
70 let Martušková Ludmila, ul. Za Hřištěm
60 let Černý Ladislav, ul. Masarykova

srpen

- 92 let** Šudrla Jaroslav, ul. Lipová
80 let Vrbík František, ul. Úlehlova
70 let Vymyslická Marie, ul. Ořechová
60 let Krůtil Stanislav, ul. Růžová
65 let Miškeřík Josef, ul. Na Trkmance
 Brázda Ivan, ul. Mlýnská60 let

září

- 92 let** Hartošová Libuše, ul. Masarykova
90 let Málková Františka, ul. Lužní
85 let Šil Josef, ul. Růžová
 Morávková Terezie, ul. Ořechová

NAROZENÍ

červen

Blahopřejeme manželům Morávkovým k narození dcery Magdalény.

Žádáme občany, kteří si nepřejí zveřejnění svých osobních údajů ve zpravodaji, aby to nahlásili na obecním úřadě nebo na telefonním čísle 519 324 502. Děkujeme.

ZÁJEZD DO SRBSKA

VE DNECH 19. - 20. DUBNA 2024

V PŘÍŠTÍM ROCE USPOŘÁDÁ KLUB SENIORŮ DVOUDENNÍ ZÁJEZD DO HLAVNÍHO MĚSTA SRBSKA BĚLHRADU A MAĎARSKÉHO MĚSTA SZEGED.

PROSÍM O PŘÍHLÁŠKY NEIPOZDĚJI DO 31. 10. 2023 Z DŮVODU ZAJIŠTĚNÍ UBYTOVÁNÍ

ZÁLOHA VE VÝŠI 1 500 Kč JE PO 31.12.2023 NEVRATNÁ V PŘÍPADĚ MALÉHO ZÁJMU BUDE ZÁJEZD ZRUŠEN

SKODA

Skladové vozy Škoda ihned k odběru

Vyberte si z naší nabídky skladových vozů na www.agrotec.skoda-auto.cz nebo kontaktujte naše prodejce.

Ilustrativní foto

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

AGROTEC a.s.
Lidická 123
690 02 Břeclav
Tel.: 519 326 500
www.agrotec.skoda-auto.cz

AGROTEC
Group

SLOVÁCKÉ SDRUŽENÍ LADNÁ VE SPOLUPRÁCI S OBCÍ LADNÁ VÁS
SRDEČNĚ ZVOU NA

25. PŘEDHODOVNÍ ZPÍVÁNÍ V LADNĚ,

které se koná v pátek 15.9.2023 19:00 hodin
ve sportovní hale v Ladně

Kromě domácího sboru Lanštorfčanů se
představí mužské sbory z Kunovic, Moravské
Nové Vsi, Valtic a ženský sbor z Bulhar.

Dále zde vystoupí místní Berušky z Ujihu

**O hudební doprovod se postará Cimbálová
muzika LUSK z Moravské Nové Vsi.**

Podzimní výlet

Se koná 30. září 2023

Zámek Uherčice - 160/130, 60 Kč

Šatov malovaný sklep – 70/50 Kč

Areál čsl. opevnění a železné opony 50/25 Kč

Odjezd od obecního úřadu v 7. 30 hod.
Cena: 250 Kč Příhlášky na obecním úřadě